

BLATENSKÁ BLATKA

ZPRAVODAJSKÝ ČTVRTLETNÍK BLATENSKA,

BLATNO, BEČOV, HRÁDEČNÁ, KVĚTNOV, MEZIHOŘÍ, RADENOV, ŠERCHOV, ZÁKOUTÍ

ROČNÍK X. ČÍSLO 1. ZIMA 2020

JAK JSME PROŽÍVALI ADVENTNÍ A VÁNOČNÍ ČAS

Každý rok se v předvánočním čase na Blatensku koná stále více akcí, koncertů a setkání. Bečov, Hrádečná, Šerchov, Zákoutí a Květnov, tam všude se místní setkávají již tradičně, kromě toho ale přibývá i koncertů v blatenském kostele. V loňském roce proběhly celkem tři. Nina Schwarzová a Future Love Sibanda (Zimbabwe) o 1. adventní neděli. Již tradičně u nás zpíval smíšený sbor AURUM a o poslední adventní neděli se pak konal koncert Sboru dobrovolných hasičů Blatno, Adély Radimcové a hudebního uskupení Lodyha.

Dále bylo po všech obcích již tradičně rozváženo v předvečer Štědrého dne betlémské světlo. Stále více lidí se účastní novoročního výstupu na nejvyšší vrch Blatenska – Mezihořský vrch. Ze všech těchto akcí si můžete prohlédnout fotografie a zavzpomínat při nich na společná setkání.

IRH, foto ZT+ -such-
další fotky na str. 2

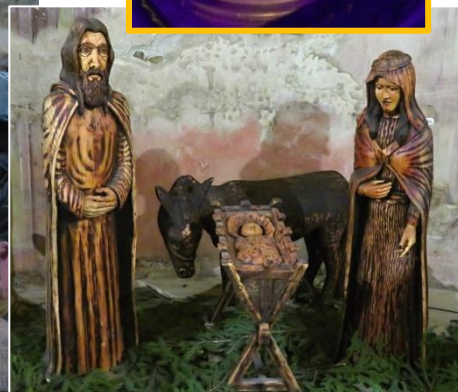
EDITORIAL aneb sloupek vpravo

Advent, Vánoce, Silvestr, Nový rok, Tři králové jsou za námi. Ale také větší část zimy, či spíše nezimy. V loňském 1. čísle Blatenské Blatky jsem psal o zimě, jaká bejvávala a jaká před rokem byla – spousta sněhu, závěje. Letos naprostý opak! Žádný sníh, mrazíky poskrovnou. Lyžování se na našich horách moc nekoná, není na čem. Ale abych to nezakřiknul a zima si to ještě nevynahradi. Uvidíme.

Co nového v naší BB? Je toho dost. Je tu první fotosoutěž, ve které se dozvíme, jak máte svoje Blatensko rádi, jak ho znáte, a jak umíte fotografovat.

Nově začíná seriál o lidových zvycích, pověrách a tradicích, které tu kdysi panovaly. Dozvíte se o historii muzea „Na Kočičáku“, jediném muzeu v našem regionu, a co můžeme v budoucnu očekávat ve vesmíru v dalším pokračování Astrokoutku. A řadu dalších informací.

ZT

JE TU FOTOSOUTĚŽ !!!

Fotíte rádi? A co krajinu? Pak by nová soutěž mohla být právě pro vás! Obec Blatno tímto vyhlašuje fotosoutěž „KRAJINA BLATENSKA“.

blíží informace najdete na str. 4

JAK JSME PROŽÍVALI ADVENTNÍ A VÁNOČNÍ ČAS

Pěvecký soubor Aurum nás potěšil 2. adventní nedělí.

foto: AK

foto: AK

foto: AK

Advent v Hrádečné.

foto: ZT

foto: M. Grusa

foto: JS

Mikuláš s čertíci nadělovali v Horalce

foto: AK

Bez nového pojízdného hrázdného domečku by to snad ani nešlo.

foto: ZT

Ke kultuře patří i jídlo, to vše pod dohledem Sv. Jana Nepomuckého – Advent v Zákoutí.

foto: M. Grusa

Jako Ježíšek přivezl betlémské světlo v předvečer Štědrého dne Pavel Suchopárek.

Silvestrovské posezení v Šerchově.

foto: AK

foto: -such-

Tradiční výšlap na Mezihořský vrch zakončil starý rok a přivítal nový romantickým západem slunce.

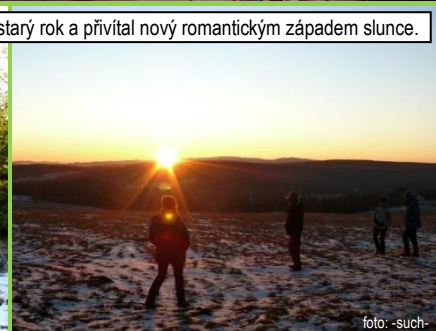

foto: -such-

SETKÁNÍ JUBILANTŮ V BERNAVĚ

Dne 22. listopadu 2019 se uskutečnilo již tradiční setkání jubilantů a seniorů ze všech blatenských obcí. Tentokrát byla pro tuto významnou akci vybrána horská chata Bernava v Zákoutí.

Mezi našimi seniory je tato akce velmi oblíbená a i tentokrát byla účast hojná i přes trochu složitější dopravní dosažitelnost. Je to možnost setkání s přáteli, popovídání si o životě, výměna názorů na vše možné, od radostí s dětmi a vnoučaty, až po dění v obci. Akce se zúčastnili také zástupci blatenského úřadu včetně paní starostky, takže zde byla možnost bohaté diskuse.

Za příjemně strávený večer patří velký dík zejména paní Budulákové s manželem a týmem, kteří připravili vynikající večeři, nápoje a další občerstvení. Věřím, že každý účastník příjemného večera odcházel v dobré náladě, vstřícnějším spokojeným rokem života v našich krásných obcích.

Aleš Andera, foto: M. Grusa

KLUB 60± V ROCE 2020

Na letošní rok připravuje Klub 60± s podporou Obecního úřadu opět řadu zajímavých akcí nejen pro seniory, ale i pro celé rodiny. Připravované programy mají záběr do mnoha zájmových oborů, tak věříme, že si každý občan bude moci vybrat to své. Zatím nejsou určeny přesné termíny akcí, ty se zavedou dozvíte z plakátů a sms zpráv. Ale přípravy jsou již v plném proudu, tak věříme, že vás nezklameme.

V Horalce budou od února pokračovat zajímavé přednášky a besedy. Budeme rádi, když pan Přemysl Rabas, ředitel zoologické zahrady ve Dvoře Králové, najde volný termín a přijde si s námi popovídat o životě zvířat nejen v zoologických zahradách. Dále na jaro připravujeme oblíbenou besedu s PaedDr. Jiřím Rothem o jarní očistné bylinkové kůře. Jiří Andera, který nějaký čas pobýval na Kubě, nám přislíbil diashow a neuvěřitelné povídání o mixu socialismu s kapitalismem. Součástí akce bude soutěž o vlastnoručně vyrobený doutník. Pokud se nám podaří přemluvit žateckého pekaře, který dříve přednášel na vysoké škole k návštěvě Blatna, čeká nás zajímavé povídání nejen o historii a současnosti pekařství, ale předá nám i nějaké tipy a návody jak si dobrý chléb upéct v domácích podmínkách.

Od dubna vám nabídneme ve spolupráci se Zdeňkem Tollarem, Pavlem Suchopárkem turistické výstupy po okolí Blatna, včetně zajímavého povídání o historii a místních zajímavostech.

A samozřejmě nezapomínáme na kulturu. Mirka Dědková zamluvila na březen v Mosteckém divadle představení 60's aneb šedesátky. Je to velice úspěšná hudební retro komedie s písničkami ze šedesátých let o výletech do časů, kdy klukům rostly dlouhé vlasy, a láska nebyla sprostým slovem.

Na květen bychom rádi uspořádali výlet do Prahy. Program ještě není úplně daný, pracujeme na tom. Ve hře je Den otevřených dveří v Českém rozhlasu, návštěva muzikálu pro celou rodinu nebo návštěva opraveného Národního muzea.

Abychom nezapomněli na naše školáky, připravujeme nějaký zajímavý výlet s programem pro celou rodinu před zahájením školního roku na sobotu 5. září.

Plánů máme myslím hodně a doufáme, že si nějakou akci vyberete a užijete. Pokud by měl někdo nějaký nápad nebo komentář, neváhejte kontaktovat přípravný tým s Mirkou Dědkovou, Alešem Anderou, případně přímo Obecní úřad. Předem děkujeme.

Aleš Andera

ZNÁSILNĚNÁ KRAJINA – CO SE DĚJE V RADENOVĚ?

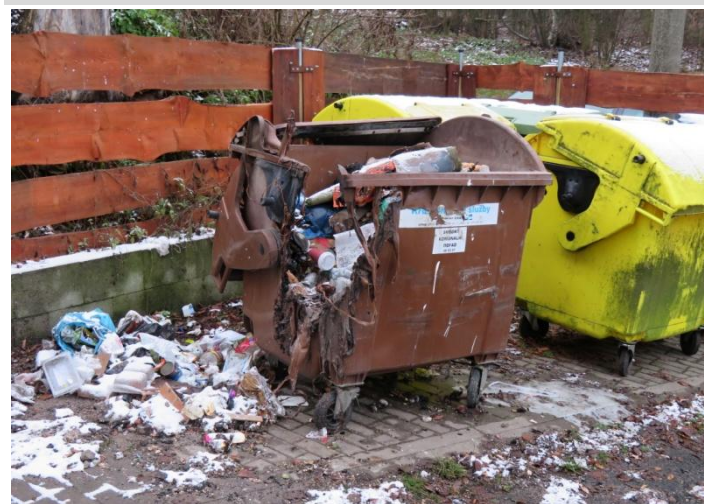
Možná si již mnozí z Vás, kteří pravidelně projíždíte Radenovem, všiml spousty nově budovaných nevzhledných betonových sloupků lemujících pastviny. Jakkoli jsou nevzhledné a málokomu se líbí, pravděpodobně budou po mnoho let hyzdit naši krásnou krajinu. Nový majitel pastvin a dalších pozemků v okolí Radenova a Květnova - firma Zebre a. s. (vlastnické vztahy a podrobnosti lze dohledat z volně dostupných zdrojů) zde bude hospodařit v oblasti chovu hovězího dobytka. A právě betonové sloupky hrzení nahradí dosud mobilní ohradníky, které se po skončení letní pastvy vždy odstranily a zprůchodnily krajinu jak pro zvěř, tak pro nás, pro lidi. Současné betonové hrzení propojené lany bude pravděpodobně trvalé a výrazně ztíží průchodnost krajiny i v měsících, kdy neprobíhá pastva. O estetické stránce betonových „menhirů“ vedených napříč loukami a pastvinami nemluvě. Nicméně domluva se zástupci firmy je taková, že využívané obecní cesty zůstanou zprůchodněné a podél vozovky bude zachován pruh 3 m od krajnice, přičemž bude respektována současná i budoucí možná výsadba stromofadé.

Hrzení pastvin by se mělo týkat prostoru mezi Radenovem, Květnovem a Blatnem. Pastviny nalevo od Radenova by měly být využívány pouze pro kosení, nikoli k pastvě.

-such-

OPĚT HOŘEL KONTEJNER – OPĚT V HRÁDEČNÉ...

...a opět někdo vysypal žhavý popel na směsný komunální odpad. Koncem listopadu musela blatenská hasičská zásahová jednotka hasit hořící kontejner v horní části Hrádečné. Stále někdo nechápe, že špatně spálené nekalitní uhlí může doutnat dlouhé dny. Ač to na první pohled nevypadá, uvnitř může být žhavá jiskřička. A pokud se takový popel nasype na mastné papíry a jiný hořlavý materiál, je na problém zaděláno. Na připomínku, že by plastové kontejnery měly nahradit kovové, firma odvážející odpad sdělila, že je lépe, když shoří kontejner, než kdyby shořelo drahé auto.

Dalším nešvarem některých „popelářů“ je, že než aby si komplikovali život a riskovali požár, tak popel vysypou na veřejnou komunikaci. Pokud si ho sypou na vlastním pozemku, je to jejich věc. Ovšem na obecní cestě, která je potom

špinavá celoročně, praší se za každým autem, je to něco jiného. A to současná zima se zatím nedá nazvat zimou, sněhu málo, náledí minimálně a všude schránky s posypovým materiálem.

ZT

NÁVŠTĚVA MILÝCH HOSTŮ

Návštěva zástupců sprátených partnerských měst a obcí Weinbach a Debrzno proběhla v Blatně od 14. do 17. listopadu. Účelem návštěvy bylo projednání další spolupráce a akce na rok 2020. V letošním roce na nás připadla povinnost uspořádat setkání mládeže u nás v Blatně (druhý týden v červenci). Hlavním programem bude zaměření na životní prostředí a ekologii.

AK

CO DĚLALI NAŠI HASIČI V R. 2019

V současné době je ve Sboru dobrovolných hasičů (SDH) Blatno celkem 33 platících členů a 12 Mladých hasičů. Celkem tedy 45 členů. Ve výjezdové jednotce máme 18 členů pod vedením Zdeňka Gergela. Máme zásahové vozidlo Avii Cas 8 a vozidlo pro přepravu osob Ford Transit, které je využíváno Mladými hasiči na závody nebo výlety. Tento vůz využívá i Obecní úřad. Z technických prostředků je jednotka vybavena elektrocentrálou, kalovým čerpadlem, kompresorem, motorovou pilou, dále máme 2 plovoucí čerpadla a čerpadlo Ps 12, 4 soupravy vysílačky Hitera, hasičí přístroje, svítilny, dostatečné vedení proudové hadice pro přepravu vody.

Hlavním cílem naší jednotky SDH bylo zaměření na připravenost a odbornost. Vavřinec Bezděka byl na školení prodloužení velitelských zkoušek, 15 členů se zúčastnilo školení na motorovou pilu, 1 člen má provedeno školení rozhodčích požárního sportu a to Pavel Slášek.

Nejvíce se pracovalo na údržbě a výstavbě hasičské zbrojnice. Sbor se také staral o zalévání v parku v suchém období, dokončil sezení v Bečově, pomáhal při žabím transferu, v soutěži o vesnici roku, s dopravou seniorů na různé akce pořádané Obecním úřadem. Dalšími z akcí byly: Uklidíme Česko a sběr železa a elektroodpadu po všech vesnicích Blatenska. A také byl proveden výkop a betonování základů pro hasičskou boudu na hřišti.

V soutěži o pohár starostky, kterého se účastnili sbory z Chomutovska, jsme získali 5 místo. Velký úspěch sklidilo vystoupení muzikantů a pěvců z hasičského sboru na adventním koncertě v blatenském kostele.

Na své přání ukončil Jiří Kolář funkci vedoucího Mladých hasičů. Novým vedoucím se stal Dan Novotný.

Machtová

povídání, zajímavosti

JE TU FOTOSOUTĚŽ !!!

Posílat můžete fotky o min. velikosti 3 MB, na e-mailovou adresu: uradblatno@centrum.cz; do předmětu uveďte „fotosoutěž“, dále své jméno a příjmení, věk, kontakt na vás a nezapomeňte na lokalitu, kde na Blatensku byl snímek pořízen. Jeden účastník soutěže může poslat maximálně 3 fotografie. Uzávěrka soutěže je 30. června.

Na obecních stránkách www.obec-blatno.cz všechny zaslané snímky zveřejníme a přidáme i hlasovací anketu. Porotu bude tvořit hlasující veřejnost!

Vítězné snímky necháme vytisknout nejméně ve formátu A4 a stanou se součástí letní výstavy v blatenském kostele, a samozřejmě nebudou chybět i zajímavé ceny pro tvůrce tří nejlepších fotografií. Blíží informace najdete na obecních stránkách internetu (viz výše), nebo vám poradí na Obecním úřadě.

Tak neváhejte, fotte a posílejte. Moc se na vaše fotografie těšíme!

IRH

ASTRONOMICKÝ KOUTEK, aneb na co se těšit v následujících měsících

Milí čtenáři, vítám Vás v novém roce 2020. Můžeme se těšit, co nám tento rok přinese zajímavého na poli astrofyziky a kosmologie. Úvodem bych rád upozornil na událost, která je v současné době pozorována a zmiňoval jsem se o ní na mé 1. přednášce v Horalce.

Jde o mou oblíbenou hvězdu Betelgeuse, která je vidět na zimní obloze pouhým okem v souhvězdí Orionu (přesýpací hodiny). Hvězdu najdeme vlevo v horním ramenu Orionu a má načervenalou barvu. Jedná se červeného veleobra (tímto stádiem nazýváme hvězdy blížící se ke konci svého života). Hvězda se nachází ve vzdálenosti 600-640 světelných let (vzdálenost, kterou uletí světlo za uvedenou dobu při rychlosti 300 000 km/s) a její poloměr je cca 1000 poloměrů Slunce. Kdyby se nacházela ve sluneční soustavě, její vnější okraj by zasahoval až k dráze planety Jupiter. Hvězda je cca 135 000x zářivější než Slunce. Existují modelové předpovědi, jak by měl vypadat zánik této hvězdy.

Ty předpovídají, že před explozí bude hvězda postupně ztrácet svoji zářivost, aby následně grandiózně vybuchla jako supernova. V současné době tyto poklesy jasnosti pozorujeme. Následná exploze hvězdy bude viditelná pouhým okem, na obloze bude zářit jako Měsíc v úplňku, dokonce i ve dne. Z kosmologického hlediska událost výbuchu nastane za okamžik, z pohledu jednoho lidského života je pravděpodobnost, že výbuch zažijeme, přibližně stejná jako vyhrát ve sportce hlavní výhru. Každopádně pokles jasnosti hvězdy odpovídá modelovým předpokladům a jsme si téměř jisti, že se blíží poslední fáze „životu“ hvězdy. Můžeme tedy jen doufat, že tuto událost budeme pozorovat „live“ – tedy v přímém přenosu.

U druhé části mého článku si dovoluji poněkud pozměnit již zaběhlé astrofyzikální téma. Věřím, že níže uvedené bude pro Vás realističtější a lépe

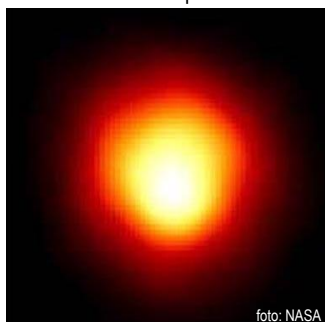

foto: NASA

představitelné a zároveň si odhaduji, že každý z Vás se již o tomto tématu letos zmínil. Úvodem je nutné napsat obecně uznávanou pravdu a to, že „lidé zapomínají“. Je vědecky dokázáno, že lidská paměť je reálně schopná pamatovat si události max. 5 let zpět v čase (samozřejmě záleží na spoustě

okolnostech) Kdo z Vás si např. vzpomíná, že v roce 2013 byly na Chomutovsku povodně (v Jirkově „plaval“ Kaufland) a že v roce 2014 spadl chomutovský hokej z extraligy a že v roce 2015 vznikl požár v litvínovské chemičce a že v roce 2016 byl požár penzionu v Mezihoří a že v roce 2017 byla opravena požární nádrž v Bečově a že v roce 2018 bylo otevřeno 40 km nové dálnice u Postoloprta a že léta roků 2017, 2018 a 2019 byla suchá...

Co si však ještě umíme živě vybavit je loňské zimní období. Všichni si pamatujeme lednové počasí, které nám připravilo zimní atmosféru, byť jen časově omezenou dobu.

Již měsíc březen 2019 byl teplotně nadnormální a veškerý sníh, krom nejvyšších poloh, postupně roztál. Stejný teplotní průběh měl i měsíc duben. Již v tomto měsíci začaly rozkvétat ovocné stromy. Oproti tomu měsíc květen byl teplotně silně podnormální. Praktickým důkazem teplotní podprůměrnosti bylo, že vykvétlé ovocné stromy neměl kdo opylovat, přestaly létat včely a já jsem např. ze své švestky sklídl pouze 2 plody. Poté již byl průběh roku takový, že byl spíše teplotně nadprůměrný (z toho červenec silně nadnormální). Zažívali jsme suchá období a nedostatek vodních zdrojů. Důležitým faktem je, že měsíce 10, 11, 12/2019 byly v řadě za sebou teplotně nadnormální. Z tohoto důvodu byly i v posledním měsíci srážky ve formě dešťových kapek. Leden 2020 se s největší pravděpodobností zařadí také do teplých a až silně teplých měsíců. Dalším fenoménem, který zažíváme je obrácený průběh teploty, díky teplotní inverzi (prosím neplést s inverzí spojenou

se špatnou kvalitou ovzduší). I při jasné obloze může nastat situace, kdy v horských oblastech bude tepleji než v nížinách a takové situace jsme v měsíci lednu 2020 zažili několikrát. Mohli bychom se zamýšlet nad tím, čím je to způsobeno, před 20 lety jsme slyšeli, že projevy klimatické změny se projeví až za 50 let, před 10 lety jsme slyšeli, že projevy klimatické změny se projeví za 20 let, dnes slyšíme, že již klimatická změna nastala. Osobně považuji zimní

období za nejkrásnější v roce a padání sněhových vloček považuji za takový malý zázrak. Dovolím si tvrdit, že průběh letošní zimy, nás „zimařů“ nemůže těšit a naše přání na sněhovou pokrývku se změnilo na přání, ať aspoň zasněží. Snad se nebude jednat o stejnou pravděpodobnost jako v případě výbuchu hvězdy Betelgeuse.

Radek Sušenka

CO U NÁS BEJVÁVALO...

Lidové zvyky, pověry a obyčeje

Zdeněk Tollar ©

Před časem, v Blatenské Blatce v KRUŠNOHORSKÉM VYPRAVĚNÍ, jste si mohli přečíst o pověstech, které se vyprávěly u nás na horách. Nyní bych vás rád seznámil se zvyky, tradicemi a obyčejí, které zde panovaly až do vyhnání většiny původních obyvatel po r. 1945. Nově přichozí si přinášeli svoje, mnohdy různorodé, jak z kterých koutů bývalého Československa přicházeli. Základní svátky byly stejné, křesťanství, které překrývalo pohanské zvyky, bylo u nás všude. Regionální odlišnosti však byly. Tato směsice, která se sem dostala, byla ještě redukována komunistickou ideologií, která se omezila pouze na Velikonoce, Vánoce (s dědou Mrázem) se Silvestrovskými oslavami Nového roku a svátky s oslavami nadiktovanými „shora“. Bohužel ani dnešní doba nepřinesla nějakou výraznou změnu. Myšlení lidí zůstává stejné a kultura se omezuje na televizní seriály a návštěvy hyper-super center. Je dobře, že se u nás na Blatensku přeci jenom něco obnovuje, ať Masopust, Velikonoce nebo Advent, i když už to nemá zdaleka takovou živelnost. V minulosti byla v každé vesnici hospoda a žilo se mnohem pospolitěji.

Pojďme si tedy vyprávět o tom, co se dříve dodržovalo, jaké byly tradice a v co se věřilo v naší části Krušnohoří, i když s jistým přesahem do nížin Chomutovska. Naše povídání začneme na Hromnicích, protože Nový rok a svátek Tří králů ještě spadají do vánočních svátků a o těch se dozvíte, až na ně přijde čas.

Hromnice (2. února) byl od pradávna volný den. To si lidé přáli hodně sněhu, protože když svítlo slunce, znamenalo to špatný rok, jak praví přísloví „Na Hromnice teplo, to se Bůh nad námi smiluje“. Když ten den ležela kočka na slunci, o Velikonočních se schovala za pecí.

Masopust byl veselý období, čas zabíjaček, hodování a veselí se. Lidé často vyhledávali taneční zábavy, v minulosti se na Chomutovsku tancoval i takzvaný lucernový a mečový tanec. Tyto staré obyčeje se však do první poloviny 20. století nedochovaly. Zato se dochovaly maškarní průvody a maškarní bály s rozličnými šprýmy. Tancovalo se především o masopustní neděli, pokračovalo se Růžovým pondělím a vše bylo spojeno s bujarou oslavou. O masopustním úterý se konal maškarní bál s průvodem masek. Ten den musel tancovat také sedlák se selkou, pokud chtěl mít dlouhé obilí (Stranná) a v Droužkovicích musel přitom skákat opravdu vysoko, aby mu také vyrostl vysoko ječmen.

Před r. 1870 chodili někteří maskovaní obyvatelé v Orasíně se svazkem hrachové slámy a cepem na něj klepali ve světnicích domů. Hospodyně pak vzala trochu té slámy a položila ji do slepičích hnízd, aby slepice pilně nesly celý rok. Maškary zato obdržely dar. Před válkou orasínští a bolebořští mládenci pořádali společný maškarní průvod. S hudebními nástroji vnikali do obytných světnic a za svou hudební produkci dostávali vysloužené koblihy a uzeninu, které později snědli společně v hospodě. I děti řádily ve starých oblecích dospělých, chodily dům od domu a za svůj zpěv dostávaly koblihu nebo malý peníz. Tomu se říkalo Hansworschtova (šaškova) obchůzka.

Všechna ta maškara spojena s masopustem měla svůj důvod a opodstatnění jako ochrana před zlými silami, čarodějnicemi a strašidly. Ty mohly lidem, zvířatům a rostlinám uškodit. Aby lidé nebyli rozpoznáni a potrestáni zlými silami, převlékali se o masopustu do masek.

Popeleční středou končí masopust a začíná postní období trvající až do Velikonoc. To vlád u nás na horách (Gabrielina Hut) zákaz věšet venku prádlo, jinak by bylo černé a šedivé. Dále byl rozšířen zvyk nosit do domu březnový sníh a potom ho zase smést dolů. To prý bylo dobré proti hmyzu.

Walburgin večer (11. březen) byl také nazýván Večerem čarodějnic. Vesničtí chlapci pokládali dvě prkna přes sebe. Horní prkno pak nadzdvihli a nohou ho

prudce srazili dolů, tak aby to pořádně prásklo. Všude tam, kde bylo bouchnutí slyšet, neměly podle této pověry vstoupit do domů čarodějnice. Tento zvyk však v 19. stol. zanikl.

Pak následovaly **Velikonoce**. Na Zelený čtvrtek se na mnoha místech dostala na stůl první zeleň. V Okořině se podávala k obědu vejce na kyselo, v Zákoutí míchaná vejce s brambory nebo čočkou a v Hoře Svatého Šebestiána se jedla volská oka (vajčka na másle) s čočkou. Už na začátku velikonočního týdne zasévali lidé do květináčů nebo plechovek velikonoční osení. Mezi mladou zeleň pak lidé postavili velikonočního zajíčka ze sádry nebo z lepenky.

O Zelený čtvrtek brali v Gabrielině Hutí lidé, kteří chodili do kostela, s sebou džbány, naplnili je vodou ze studně na hřbitově a nechávali si vodu posvětit. Tento druh velikonoční vody byl dobrý proti každé nemoci.

Velikonoce byly a jsou především svátkem malých dětí. Protože zvony odletěly do Říma, aby se tam nechaly posvětit od papeže, nezvonilo se a na jejich místo přicházely řehtačky. Chlapci chodili ve skupinkách po vesnici a točili řehtačkami, klapačkovými trakářky a klapačkami a vytvářeli pekelný rámus, dokud se zvony o Bílou sobotu opět nerozezněly. Zvuk řehtaček měl vypudit čarodějnice a zlé duchy. Za tuto důležitou a zásluhou práci dostával každý chlapec od hospodyňky vajíčko nebo drobné.

U nás převládal názor, že o Velkém pátku, nebo dokonce přes celý velikonoční týden, se nemělo začínat nic většího a nesměly se vykonávat žádné obvyklé práce, jako například praní a věšení prádla, nesmělo se tesat, provozovat krejčovské řemeslo, ševcovat, tkát, vyvážet hnůj na pole, jinak by dotyčného mohlo postihnout neštěstí. Pokud leželo o velikonočním týdnu v domě mrtvé tělo, mělo v příštím roce v sousedství hořet (Hora Svatého Šebestiána).

O Velký pátek se chodilo brzy ráno k potoku vykoupat. Také to mělo zabránit nemocem, obzvlášť bolestem zubů. Lidé, které trápila dna, chodili v Hoře

Svatého Šebestiána do lesa, aby tak zahnali nemoc. Přitom se nesmělo vůbec mluvit, ani pozdravit a také se nesmělo otáčet. Jinde zase nosili brzo ráno vodu do světnice, umyli se a odnesli ji zpátky tam, odkud ji vzali. Člověk to považoval za vyzkoušený prostředek proti vyrážce.

Časné zrána, ještě před východem slunce, se o velikonoční neděli chodilo pro velikonoční vodu. Tou se naplnily láhve, které se pečlivě uzavřely. Velikonoční voda se nikdy nezkazila a pomáhala proti všem nemocem, hlavně proti horečce, zápalu plic a bolestem v krku. Tato voda se na

Chomutovsku dávala každému nemocnému, dokonce i nemocnému dobytku. Do jídla nebo do žrádla se přimíchalo pár lžiček. Velikonoční voda se musela přinést ještě před východem slunce, jinak by zapáchala (Gabrielina Hut).

Také ještě v noci na neděli sypali mládenci před dveřmi svobodných děvčat „velikonoční osení“. Podle náklonnosti k děvčeti sypali zeleně zbarvené nebo obyčejné piliny, ale také i plevy.

O velikonoční neděli v noci vyráželi v Krušných horách šupat muži. Teprve po nich o velikonočním pondělí je následovali chlapci. V Orasíně a Boleboři táhli mládenci s hudbou od večera až do časných ranních hodin vsí a koledovali na děvčatech vajíčka. Dostávali, většinou jen oknem, vařená, někdy syrová vejce, občas také uzený špek. Následně vše pojídali u piva v hospodě až do pozdního dopoledne velikonočního pondělí.

Pondělí dopoledne patřilo malým chlapcům. Ti mívali pomlázky upletené ze třech až čtyřech proutků a na horním konci ozdobené stuhami. Šupali jimi děvčata a ženy, recitovali při tom pořekadla, a za odměnu dostávali vařená, barevná a malovaná vajíčka nebo sladkosti, ale také i peníze.

Večer čarodějnic

O velikonočním pondělí bylo na Chomutovsku zvykem schovávat v zahradě nebo v nedalekém lese dětem košíčky s velikonočními vajíčky a nechat je, dokud košíčky nenajdou.

Svátek Božího těla (druhý čtvrtek po Velikonočích) byl velkou přehlídkou. Všude se pořádaly skvostné průvody. Zoltářů se braly posvěcené březové větvičky a schovávaly se na obranu před bouřkou do domů, do stodol a chlévů.

K jarním zvykům patřilo **vynášení smrtky**. Dělo se tak na den svatého Jiří (23. dubna), když tento den nepřipadal na neděli dělo se tak v neděli následující. Vynášelo ji pět chlapců, první představoval smrt (zimou), druhý krále, třetí jeho dceru (jaro) a ostatní se převlékli za služebníky (léto a podzim). Smrt a služebníci se ucházeli o ruku královské dcery; sám král probodl smrt a daroval svoji dceru létu. Ta se musela u ostatních nápadníků vykoupiť malými dary. Průvod se slaměnou figurou se pohyboval dům od domu a zpíval. Na to byla slaměná figura hozena do vody a chlapci se dali na útěk.

U nás na horách se házela do Bělé (Bílina), načež se chlapci dali na útěk do vsi, kdo doběhl poslední, byl „Otcem smrtky“ a bylo tak na něho pokřikováno. Děvčata si ozdobila malý smrček nebo jedli pestrými stuhami. Nejstarší se oděla do bílého se závojem a stromek nesla, ostatní se drželi přivázaných stuh a všechny zpívali církevní písně.

O **filipjakubské noci** (noc před prvním květnem) ožili opět čarodějnice a démoni a zkoušeli lidem škodit. Tehdy vycházeli v Zásadě chlapci s plechovými bubínky, pokličkami a píšťalkami, které si sami zhotovili, obcházeli s rámussem vesnici dům od domu a vyháněli čarodějnice. Ve Výsluní čarodějnice vyháněli praskáním biče a v Březenci kůrou smrku z májky. Aby zlé síly nemohly do domu ani do chléva, napsaly se křídou všude na dveře tři kříže.

V centru májových slavností byla **májka** a slavnost, která ji doprovázela. V Droužkovicích se pro strom na májku došlo do lesa už na konci dubna, chlapci seděli na

Vynášení smrtky

bylo pro dívky trapné, obzvláště když cit neopětovala.

Větším svátkem bylo **kácení májky**. Konalo se zpravidla poslední nedělí v květnu. V Orasíně a nejenom tam, vše začalo až odpoledne, kdy děvčata přinesla smrček či jedličku ozdobený bílými šátky se jmény účastnic. Tři komicky oblečení dřevaři nejprve zavěsili na májku staré hodiny, které měly místo závaží špekáčky. Následně předstírali, že neustálého šprýmování, kácení kmene a to za pomoci dřevěných nástrojů. Pak přišel mládenec převlečený za lesního a nařkl je, že strom ukradli. Zato ho dřevaři k májce přivázali. Mezitím přišla „tvarohářka“, mládenec převlečený za starou ženu s nůží. Dřevaři lesního propustili a dali se do bláznivého tance s tvarohářkou. Nato se usadili na zemi a tvarohářka vybalila jídlo z nůše, brambory a tvaroh, a dali se do jídla. Samozřejmě následovala hádka a k velikému pobavení

Vítání léta na svatého Jiří

Kácení májky

obecenstva po sobě začali „jídlo“ házet, to vše za vtipných průpovídek. Nakonec tvarohářka odtáhla a dřevaři se po velkém usmíření pustili do skutečné práce a májku pokáceli. Poté byl kmen prodán v dražbě nebo vylosován a všichni s ozdobným stromkem vyrazili do hostince, kde začala zábava a tancovačka. Kolem půlnoci děvčata rozdělila popsané šátky mezi své mládence, kteří to považovali za vyznamenání.

HISTORIE MUZEA „NA KOČIČÁKU“

Asi většina z nás ví o existenci bunkrů na Kočičáku. Asi už méně známo je, že tyto objekty z valné části leží na katastrálním území Blatenska, konkrétně obce Hráděčná. Na našem území se tak nachází jediné muzeum u nás. Myslím, že je na čase navázat na obapolnou spolupráci ku prospěchu obou stran, a být hrdí na to, co tu máme. Nyní již Jirka Píramovský, vedoucí muzea, o tom, jak vše vzniklo:

Historie spolku Muzeum československého opevnění z let 1936 - 1938 „Na Kočičáku“, z. s. (dále jen muzeum „Na Kočičáku“) sahá takřka do 80. let minulého století. V těchto letech se totiž první nadšenci (M. a K. Strakovi) začali systematicky zajímat a mapovat pevnostní linii v okolí města Chomutova. Při prvních průzkumech a hledání, někdy i bez map a podkladů, si asi nedokázali představit, u jakého začátku stáli. Díky jejich prvním krůčkům a bádání v oblasti čs. opevnění se jim podařilo vytvořit první mapy,

výkresy a hlavně ucelenou představu o zapomenuté pevnostní linii z let 1936 a 1938 v Podkrušnohoří. Jejich výsledky pak na další léta sloužily dalším nadšencům a zájemcům o tuto specifickou část naší historie. Mezi nimi se nacházeli i budoucí členové dnešního muzea „Na Kočičáku“.

Zásadním krokem k existenci našeho muzea, a celkově k rekonstruované pevnostní linii v okolí Chomutova, bylo vytvoření skupiny nadšenců pod hlavičkou KVH Nord - Sever Chomutov, kteří jako první začali s rekonstrukčními pracemi. Samotný Kočičák byl vybrán pro rekonstrukci z několika důležitých důvodů. Především šlo o dobrý přístup k objektům v klidné krajině, malou vzdálenost od města, a hlavně díky atypickým objektům K51/10/A160š (šikmý bunker) a V.b/87/C (objekt starého typu bez prostřední

střílny), které leží na Kočičáku. Tyto aspekty rozhodly o tom, že se zde začne s prvními pracemi.

Práce v roce 1998 se zaměřily především na prořezání zapomenutého řopíku (odvozeno ze zkratky ŘOP – Ředitelství opevňovacích prací) uprostřed zarostlého remízku a celkově na rekonstrukci venkovní části objektu a jeho nejbližšího okolí. Během letních měsíců roku 1998 pak objekt získal po 60 letech nový nátěr. Na podzim téhož roku se pak na Kočičáku uskutečnila první vzpomínková akce v podobě historické ukázky fiktivního boje čs. armády s německou armádou v roce 1938. V následujících letech pak pokračovaly další akce pod názvy Řopík.

Dále se pomalu a jistě začalo s obnovou objektu, a to jak interiéru, tak i exteriéru. V roce 2000 pak k opravovanému řopíku č. 10 přibyl i objekt starého typu č. 88, který též získal nový nátěr. Od roku 1998 se průběžně pracovalo na zajištění dobové výstroje a výzbroje do objektů. V letech 2004 - 2010 se do skupinky „opravených“ pevnůstek zařadily i objekty starého typu č. 87 a č. 86.

Od konce 90. let minulého století se začalo s komentovanými prohlídkami pro veřejnost, prozatím v nepravidelných termínech. Po několika letech se pak vytvořil tým průvodců, kteří tvoří dnešní muzeum „Na Kočičáku“.

Velkou změnou a nastartováním jasněho směru a přístupu k obnově pevností na Chomutovsku se stal rok 2010. Založeno bylo totiž občanské sdružení Muzeum československého opevnění z let 1936 - 1938 „Na Kočičáku“. Sdružení si kladlo za cíl již od počátku zpřístupnění vybraných rekonstruovaných objektů čs. opevnění široké veřejnosti, jejich rekonstrukci, provozování a údržbu vybraných objektů a vybudování naučné stezky.

Soustavnou a cílevědomou činností se pomalu a jistě začaly budovat základy stabilního muzea. Během let 2012 - 2018 muzeum „Na Kočičáku“ získalo celkem 12 pevnostních objektů do svého majetku. Dále v roce 2011 bylo muzeu darováno 130 ocelových rozsocháčů.

Za uplynulé roky se nedílnou součástí stala naučná stezka. Počátky současné stezky Československého opevnění z let 1936 - 1938 na Chomutovsku sahají do roku 2009, kdy byly namontovány první naučné tabule včetně směrových ukazatelů. Trasa měřila 600 m a k vidění na ni byly celkem 4 objekty. Naučná stezka nyní měří 5 kilometrů po 18 pevnůstkách starého a nového typu.

Rekonstrukce pevností a polního opevnění je jednou z hlavních činností našeho spolku. Každoročně se naučná stezka a celková pevnostní linie v okolí Chomutova rozrůstá o opravené objekty. V letech 2013 - 2019 bylo zrekonstruováno celkem dalších 13 pevnůstek z roku 1936 a 1937 včetně maskovacích barev. Konečný počet obnovených pevností tak činí 17 objektů.

Dalšími činnostmi spolku jsou výpravy a expedice po pevnostech nejen v ČR, účasti na historických ukázkách, výstavách a pietních aktech, ať již pořádaných spolkem nebo pořádaných ostatními organizacemi nebo jednotlivci. Neméně důležitou aktivitou spolku je práce s dětmi a mládeží na tematických letních táborech a celoročním zájmovém kroužku nazvaný Mladý bunkrák.

Závěrem je třeba poděkovat všem členům, příznivcům a celkové přátelům, bez kterých by se na Chomutovsku nemohla realizovat rekonstrukce pevnostní linie. Všem, kteří jakoukoliv formou pomohli či se podíleli, patří obrovský dík!

Jiří Píramovský

informace z OÚ

MOŽNÉ AKCE A DOTACE V LETOŠNÍM ROCE

Kvůli administrativní chybě se musíme ucházet znovu o finanční příspěvek na opravu komunikace v horním Blatně. Znovu se pokusíme požádat o prostředky na dokončení oprav kapličky v Hrádečné. Na ni jsme sice peníze získali, museli jsme je ale vrátit, protože se nám nepodařilo i přes dva pokusy o výběrové řízení najít firmu, která by se do výběrového řízení přihlásila a práce následně do konce roku provedla. Připraveny máme tři projekty na opravu vodních ploch, a to na rybník u blatenského hřiště, požární nádrž v centru obce Blatno a na obnovu požární nádrže pod Zákoutím. Jakmile bude vyhlášena výzva, žádosti podáme. Dále jsme požádali o podporu na česko-polsko-německé setkání, Květnovské hudební slavnosti a pracujeme na podkladech pro podání žádosti do tzv. Norských fondů na dokončení záchranu blatenského kostela.

IRH

DŘEVO NA OTOP A PRAVIDLA PRO PRODEJ V ROCE 2020

Po rok 2019-2020 platí nadále stejná pravidla i ceny palivového dříví (v délkách 1-2m) jako v minulých letech:

Listnaté (bříza, buk, dub, jeřábina) – 650,-Kč/prm

Jehličnaté (smrk, modřín) – 420m-Kč/prm

Doprava: paušál 1.400,- (vč. nakládky a vykládky, uhradíte přímo dopravci)

Množství dřeva, které si může občan trvale hlášený v obci na obecním úřadě objednat je **max. cca 10 prm na nemovitost**.

Zájemci o dřevo na otop, dostavte se, prosím, na obecní úřad, kde vyplníte a podepíšete pořadník. **S ohledem na nutnost těžit přednostně stromy uschlé**

a zasažené kůrovcovou kalamitou je k dispozici především dřevo měkké, tvrdé pouze okrajově a ve velmi omezeném množství.

Jakmile přijdete na řadu, budete kontaktováni, dřevo Vám bude dovezeno a po jeho převzetí pak přijdete s dodacím listem na úřad do nejpozději 7 dnů dřevo uhradit.

Těžba probíhá průběžně, můžete se tedy zapisovat v průběhu celého roku.

V LÉTĚ CHYSTÁME

V průběhu letošního roku se můžete kromě jiného těšit na tyto akce:

6. června - Blatenská pomsta - pořádají naši dobrovolní hasiči (recesistická soutěž hasičských družstev).

22. - 27. června - Sochařské sympozium - tentokrát budou řezbáři tvořit včelí úly, v sobotu samozřejmě proběhne vernisáž s hudební tečkou.

8. - 12. července - Česko-polsko-německé setkání mládeže - tentokrát na území Blatna, těšit se můžete na setkání, kulturní a sportovní program nejen pro mládež.

28. - 30. srpna - Květnovské hudební slavnosti - hudební festival v květnovském kostele se spoustou zahraničních hudebních hostů.

IRH

ROZPOČET PRO ROK 2020

Zastupitelstvo obce schválilo na svém prosincovém zasedání přebytkový rozpočet s výdaji ve výši 10 992 tis. Kč a s příjmy ve výši 11 537 tis. Kč. Skutečné výdaje a příjmy se budou během roku upravovat především podle toho, jak úspěšní budeme s podáváním žádostí o dotace.

IRH

NAŠIM ČTENÁŘŮM

nabízíme plnou knihovnu nejen „staré dobré klasiky“, ale i spoustu nových titulů zapůjčených z Chomutovské knihovny. Knihovna je otevřená v době úředních hodin na Obecním úřadě. Těšíme na Vaši návštěvu.

AK

CD PĚVECKÉHO SOUBORU AURUM

Smišený pěvecký soubor AURUM natočil v loňském roce v blatenském kostele Sv. Archanděla Michaela CD, kterým obdaroval i naši obec. Ti z vás,

kdo byste měli o toto CD zájem, přijďte si pro něj na obecní úřad. Nějaká cedéčka na obdarování tu pro vás máme.

IRH

UPOZORNĚNÍ NA SPLATNOST POPLATKŮ ZA ROK 2020!

POPLATEK ZA SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU: DO 30.4.2020

- ❖ sazba poplatku činí **500,-Kč** za osobu na rok, nebo za stavbu určenou k rekreaci

➤ dle OZV č. 3/2015

POPLATEK ZE PSŮ : DO 30.6.2020

- ❖ rodinný dům – **100,-Kč**, za druhého a každého dalšího psa téhož držitele – **150,-Kč**
- ❖ bytový dům – **300,-Kč**, za druhého a každého dalšího psa téhož držitele – **450,-Kč**

➤ dle OZV č.3/2009

Poplatky lze uhradit v kanceláři OÚ Blatno v úředních hodinách (hotově nebo platební kartou), nebo poukázat na účet obce: **109600739/0300**.

Variabilní symbol pro poplatek za odpady: **1340**,

Variabilní symbol pro poplatek ze psů: **1341**.

DO ZPRÁVY PRO PŘÍJEMCE JE NUTNÉ UVÉST: JMÉNO PLÁTCE, OBEC A ČÍSLO NEMOVITOSTI KVŮLI IDENTIFIKACI PLÁTCE. Bez této informace nebude Vaše platba identifikována!

Po uhrazení poplatku za psa si vyzvedněte v kanceláři OÚ Blatno známku pro rok 2020.

nabídky, informace

Keramická dílna

Kulturní dům Horalka v Blatně
sobota, 7.3. 14-17 hod.

*Poplatek děti 30,- a dospělí 50,-
na materiál*

Přijďte všichni, kdo máte zájem, malí i velcí, zkušení i začátečníci...vyrobít si můžete cokoliv dle vlastní fantazie nebo vám s nápadem a při práci s hlinou pomůže a poradí Petra Brumeisenová.

Obec Blatno pořádá

MASOPUSTNÍ KARNEVAL

SOBOTA 15.2. 17-19 HOD.
KD HORALKA v Blatně !!!

POZOR

Maškary, bude tanec a kouzelník a foceníčko!

OZNÁMENÍ O VEŘEJNÉ SBÍRCE

Účel sbírky: Rekonstrukce objektu a pomoc klientům DOZP Kavkaz Vejprty.

Finanční prostředky můžete posílat na

čú: **123-1184550297/0100**
ze zahraničí

IBAN: CZ64 0100 0001 2311 8455 0297

Jedná o transparentní účet a příspěvím na tento účet bude zveřejněno jméno a výše finanční částky, kterou příspěvovatel zašle.

za správnost ing. Rostislav Vlník, tajemník MÚJ Vejprty

Muzeum československého opevnění z let 1936 - 1938 „Na Kočičáku“, z. s.

Jarní úklid pevností 4. 4. 2020

Mezinárodní den památek a sídel 18. 4. 2020

Pravidelné otevření muzea: od května do konce září, každou sobotu od 10:00 - 17:00, neděle nepravidelně.

Vydává: Obecní úřad Blatno, IČO 00261807; EČ MKČRE22472, jako periodický tisk územního samosprávného celku.

Redakce: Zdeněk Tollar, Iveta Rabasová Houřová, Antonie Kordošová, Pavel Suchopárek, Aleš Andera. Grafika: Zdeněk Tollar. Tisk: Akord s. r. o. Chomutov. © Redakce, pokud není uvedeno jinak. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. BB neprošla jazykovou kontrolou.

Kontakt: Redakce: e-mail: blatenska.blatka@seznam.cz; Obecní úřad Blatno čp. 1, 430 01 Blatno; tel. 474 625 839; e-mail: uradblatno@centrum.cz; fax: 474 625 839.

Datum uzávěrky: 3. 2. 2019; datum vydání: 13. 2. 2020.

NEPRODEJNÉ!